

Derfor vil jeg se meget positivt på det forslag, som partierne har forhandlet sig til rette om, nemlig at der skal nedsættes et udvalg, der med støtte i uafhængig sagkundskab skal vurdere konsekvenserne ved at afvikle brugen af pesticider i jordbrugserhvervene.

Jeg skal dog med det samme understrege, hvad jeg også tror er vigtigt for befolkningen at forstå, at et sådant sagligt udvalgsarbejde, som selvfølgelig skal fremmes mest muligt og mest sagligt, ikke må kunne opfattes som en sylte-krukke, der lægger begrænsninger på, hvad vi måtte beslutte som resultat af den status, der skal foretages til efteråret. Hvilke redskaber der i givet fald på kort og lang sigt er brug for, må bero på denne status, ligesom det selvfølgelig også må bero på resultatet af det udvalgsarbejde, der nu sættes i gang.

Udgangspunktet, som jeg sagde tidligere, er alvorligt. Der er stadig nye fund af pesticider i grundvandet. Alle eksisterende overvågningsprogrammer for pesticider i grundvandet har desværre påvist forekomst af pesticider. Også selv om vi måtte forbyde anvendelsen af alle pesticider fra og med i dag, ville vi stadig væk i mange år finde pesticidrester i det danske grundvand.

Derfor er det så utrolig vigtigt, at vi er opmærksomme på det forebyggende, nemlig ved ikke at tillade grundvandstruende pesticider, og det er vigtigt, at vi fastholder en høj profil, når det drejer sig om overvågning af pesticider i grundvandet.

Regeringens holdning er, at vi skal skærpe overvågningsindsatsen i de kommende år. Fra og med næste år bliver det landsdækkende overvågningsprogram udvidet til at omfatte ca. 50 pesticider og nedbrydningsprodukter. Her i maj måned udsender Miljøstyrelsen en ny vejledning om boringskontrol på vandværker, hvor det anbefales, at man analyserer for 24 pesticider og nedbrydningsprodukter i det vand, der anvendes til produktion af drikkevand.

Brugen af bekæmpelsesmidler, der potentielt kan sive ned til grundvandet, er årsagen til, at vi i dag kan finde pesticider i uacceptable mængder i grundvandet. Det problem forstærkes af, at en række af de grundvandstruende produkter har været meget anvendt. Således udgjorde forbruget af de nu forbudte grundvandstruende midler – og vi har jo taget hårdhændet fat på alle de grundvandstruende midler – i 1991 i alt ca. 1.400 t eller 25 pct. af det samlede forbrug.

Alle identificerede grundvandstruende midler er færdigbehandlet i revurderingsproceduren, og forbud mod de seneste træder i kraft den 1. juli 1997. De midler, der i øjeblikket er undervejs i forbudsproceduren, og som i øjeblikket er på vej gennem Miljøudvalget, vurderes ikke at udgøre en risiko for grundvandet, men de midler, som for øjeblikket er under behandling, har andre uacceptable virkninger.

Stoppet for de grundvandstruende stoffer vil derfor betyde en væsentlig mindre belastning af miljøet, men vi skal naturligvis være opmærksom på, som jeg sagde før, at der fortsat i en årrække vil kunne blive målt rester af pesticider på grund af den lange tid, det ofte kan tage for pesticiderne at sive ned til grundvandet.

Risikoen for forurening af grundvandet vurderes nøje i forbindelse med godkendelsen af pesticider. Pesticider vil ikke kunne godkendes, såfremt pesticiderne eller deres nedbrydningsprodukter forventes at kunne nedvaskes til grundvandet og overskride de ubetydelighedsgrænser, som er gennemført i Danmark og i EU.

De danske godkendelsesprocedurer for pesticider gennemgås på nuværende tidspunkt dels i Drikkevandsudvalget og dels af en international ekspertgruppe, som jeg har sat i gang for at se, om vores godkendelsesprocedure er stram nok og på højde med de bedste krav, man kan stille internationalt. Jeg vil naturligvis vurdere behovet for en eventuel opstramning af godkendelsesproceduren, når arbejdet i henholdsvis Drikkevandsudvalget og ekspertgruppen er tilendebragt.

For så vidt angår pesticidforurening af overfladevand, er der ikke et landsdækkende overvågningsprogram. Det skyldes især, at vi i Danmark næsten ikke anvender overfladevand som drikkevand. Pesticider kan bl.a. på grund af vinddrift forurene overfladevand. Der arbejdes derfor på at få inddraget pesticider i det nationale overvågningsprogram for vandmiljøet i perioden 1998-2003.

Miljøstyrelsen har i informationsmaterialet til landmændene understreget risikoen for, at sprøjtemidler kan havne i overfladevand, og vigtigheden af, at eventuelle sprøjtefrie zoner bliver respekteret. Siden den 1. januar 1996 har der været lagt en særlig afgift på pesticider, som også hr. Hindrup Andersen var inde på. Med uændret avance har afgiften betydet en prisstigning på 15 pct. på ukrudts- og svampemidler og på 37 pct. på insektmidler. Det er vurderet, at afgiften efter indkøringen vil nedsætte forbruget med 5-10 pct.